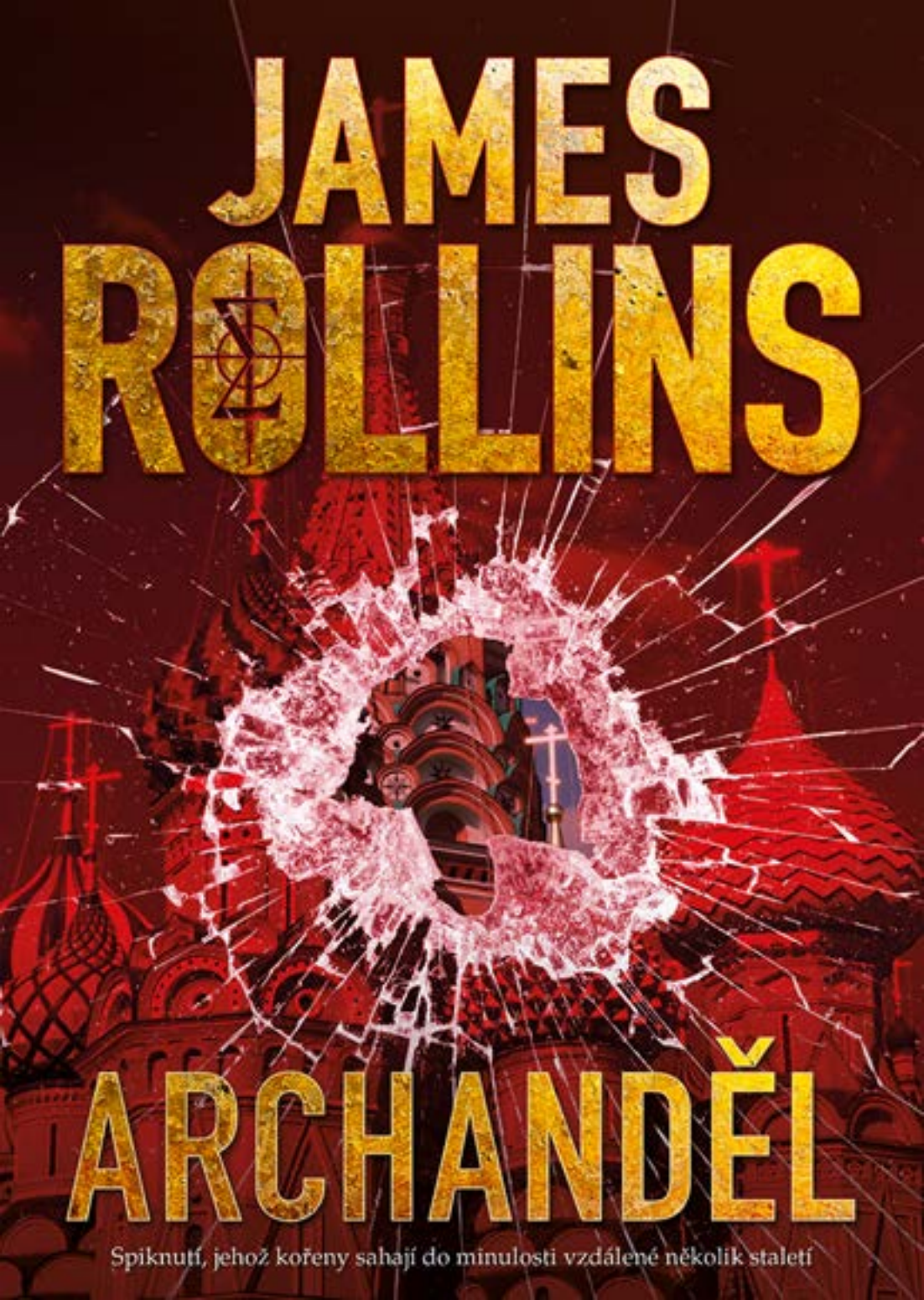

JAMES ROLLINS

ARCHANDĚL^v

Spiknutí, jehož kořeny sahají do minulosti vzdálené několik staletí

ARCHANDĚL

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2025

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2024 by James Czajkowski

All rights reserved.

Z anglického originálu *Arkangel: A Σ Sigma Force Novel*

(First published by HarperCollins Publishers, New York, USA)

přeložil © 2025 Zdík Dušek

Redakce textu: Dana Packová

Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Tisk: FINIDR, s.r.o., Český Těšín

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7595-692-7 (pdf)

JAMES ROLLINS

ARCHANDĚL

Přeložil Zdík Dušek

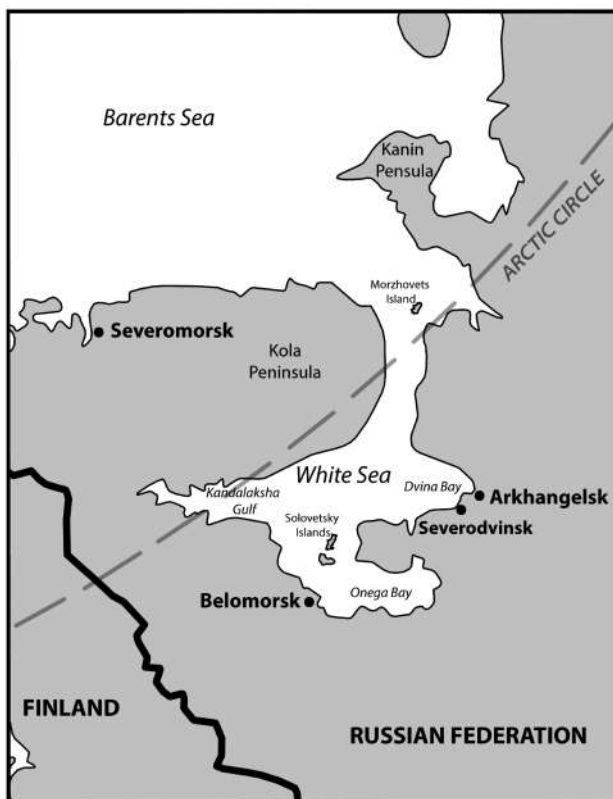
*Julii a Robbiemu Grantovi, jejichž přátelství
je pro mě vzpruhou v náročných časech.*

PODĚKOVÁNÍ

Ke konci každého románu vede dlouhá cesta, ale naštěstí ji nemusím absolvovat sám. Zaprvé mi dovolte, abych poděkoval spolupoutníkům, kteří mi nabídli moudré rady, upřímné přátelství a věnovali pečlivou pozornost každé stránce příběhu. Jde o tyto osoby: Chris Crowe, Lee Garrett, Matt Bishop, Matt Ott, Judy Preyová, Caroline Williamsová, Sadie Davenportová, Denny Grayson, Vanessa Bedfordová, Lisa Goldkuhlová a Roayale Dziaková. Speciální poděkování patří Steveu Preyovi za kritické připomínky i za vytvoření úvodních map v knize. Taky musím poděkovat Davidu Sylvianovi za tvrdou práci a obětavost, s níž se věnuje digitální sféře, abych v ní zářil co nejjasněji. A Cherei McCarterové, která se se mnou podělila o řadu fascinujících poznatků a kuriozit, z nichž mnohé pronikly na tyto stránky. Nic z toho by se samozřejmě nemohlo povést bez nepřekonatelného týmu profesionálů. Všem lidem u Williama Morrowa jsem vděčný za jejich podporu, zejména Liate Stehlikové, Kaitlin Harriové, Joshi Marwellovi, Richardu Aquanovi, Lindsey Kennedyové, Beatrice Jasonové a Caitlin Garingové. A speciální poděkování samozřejmě patří lidem, kteří se uplatňovali ve všech fázích vydávání nové knihy: vynikající redaktorce Jennifer Brehlové i jejímu pilnému kolegovi Nateu Lanmanovi, mým agentům Russu Galenovi a Dannymu Barorovi (společně s jeho dcerou Heather Barorovou). A jako vždy musím zdůraznit, že všechny případné omyly ve faktech nebo detailech, kterých snad není příliš mnoho, padají výhradně na má bedra.

DETAIL NA PROTĚJŠÍ
STRANĚ

SEZNAM POSTAV

Sigma Force

GRAYSON PIERCE – současný velitel terénních operací

SEICHAN – bývalá teroristka a vražedkyně, nyní spolupracuje se Sigmou

MONK KOKKALIS – specialista na lékařství a bioinženýrství

KATHRYN BRYANTOVÁ – odbornice na sběr zpravodajských informací

JOSEPH KOWALSKI – specialista na munici a výbušniny

PAINTER CROWE – ředitel Sigmy

JASON CARTER – počítačový specialista na velitelství Sigmy

18. století

VASILIJ ČIČAGOV – velitel archangelského přístavu

MICHAIL LOMONOSOV – vědec a poradce carevny Kateřiny II.

ORLOV – poručík sloužící pod Čičagovem

RAZIN – kapitán špicberské velrybářské stanice

Ruský výsadek

ALEX BORRELLI – monsignor z Vatikánu

VADIM – student Moskevské státní univerzity

IGOR KOSKOV – archivář Archeologického muzea v Moskvě

ANNA KOSKOVÁ – novicka Novoděvičího kláštera, Igorova sestra

SERGEJ TUROV – velitel Bělomořské námořní základny

OLEG ULJANIN – Turovův zástupce

LEONID SYČKIN – arcikněz Ruské pravoslavné církve

JERIK RAZ – mnich a Syčkinův pomocník

BOGDAN FEDOSEJEV – ruský průmyslník

JURIJ SEVERIN – Bogdanův velitel ostrahy

ELLE STUTTOVÁ – botanička

ARKADIJ RADIČ – posel podsvětí

NIKIL JELAGIN – biskup Ruské pravoslavné církve

ULJANA, NATALIA a MARIA – jeptišky kláštera ve městě Sergijev Posad
VINOGRADOV, SIDOROV A FADD – kolegové Jurije Severina
OSIN – nadporučík jednotek zvláštního určení
BRAGIN – nadporučík jednotek zvláštního určení

Posádka *Polar Kinga*

OLIVER KELLY – kapitán ledoborce
BYRON MURPHY – lodní navigátor
OMRYN AKKAY – strojník a rodilý Čukča
RYAN MARR – člen bezpečnostní služby
HARPER MARROVÁ – lodní lékařka
RENNY – člen potápěčského týmu
MITCHELL – člen potápěčského týmu

Ostatní

FINNIGAN BAILEY – prefekt Vatikánského apoštolského archivu
TUCKER WAYNE – bývalý armádní ranger
KAIN – sedmiletý belgický ovčák malinois
MARCO – jedenáctiměsíční belgický ovčák malinois
VALJA MICHAJLOVOVÁ – vůdkyně Neobratrstva
NADIRA ALI SAEEDOVÁ – Valjina zástupkyně

POZNÁMKY Z PŘÍRODOVĚDNÝCH PRAMENŮ

Schyluje se k nové studené válce – v tomto případě doslova.

Téměř vše za severním polárním kruhem bylo po velkou část lidských dějin zemí nikoho. S tímto regionem sousedí osm států: Rusko, Kanada, Finsko, Norsko, Švédsko, Island, Dánsko (prostřednictvím Grónska) a Spojené státy americké, ale žádná země si nečinila územní nároky na většinu rozlohy Arktidy. Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS) určila, že ekonomické hranice státu sahají do vzdálenosti 200 námořních mil od pobřeží – v případě, že se pevninský šelf u dané země táhne dál, lze tyto hranice vést až ve vzdálenosti 350 námořních mil od pobřeží. Tato mezinárodní úmluva už desítky let chrání většinu rozlohy Arktidy před exploatací.

To se ale brzy změní.

Vzhledem k rychlému tání ledového příkrovu je přístup k tamnímu mořskému dnu mnohem snazší a lákavější: za severním polárním kruhem už bylo objeveno přes čtyři sta nalezišť ropy a zemního plynu. (Mark Rowe, *Arctic Nations Are Squating Up to Exploit the Region's Rich Natural Resources*, *Geographical*, 12. srpna 2022) Navíc se otevřely nové lodní trasy, dosud zamrzlé nebo nepřístupné. Po staletí byla plavba Severozápadní cestou severně od Kanady prakticky nemožná. Teď si můžete pronajmout kajutu na komerční výletní jachtě a proplout tuto historickou trasu v klidu a pohodlí.

Změny v Arktidě probíhají tak překotně, že Národní úřad pro oceán a atmosféru (NOAA) uvedl, že „Arktida, jak jsme ji znali, patří minulosti“, a dokonce vytvořil obrat „Nová Arktida“, aby lépe popsal významný posun, k němuž došlo a dochází. (Clay Dillow, *Russia and China Vie to Beat the U.S. in the Trillion-Dollar Race to Control the Arctic*, *CNBC.com*, 6. února 2018)

Momentálně se připravuje více než devět set infrastrukturních projektů, jež dohromady představují investice ve výši trilionu dolarů. Většina z nich se rozvíjí v Rusku, kde znovu otevřeli opuštěná vojenská zařízení ze sovětského období a podél severního pobřeží vybudovali řadu nových přístavů. Dokonce i Čína – která nemá v Arktidě žádné územní nároky – rozšířila svou celosvě-

ovou infrastrukturu iniciativu známou pod označením Nová hedvábná stezka tak, aby zahrnovala projekty za severním polárním kruhem. Čínští představitelé si přejí zprovoznění Severní mořské cesty, která by mohla snížit čas přepravy mezi Asií a Evropou o třetinu. Za tímto účelem Čína staví flotilu pevnějších nákladních lodí a tankerů. (Dillow, Russia and China)

S každým dalším rokem význam Arktidy vzrůstá – a totéž platí o napětí. Odhaduje se, že za severním polárním kruhem zůstává ukryta čtvrtina planetárních zásob ropy a zemního plynu. (Frank Swain, A Treasure Map of the Arctic, *New Scientist*, 2. února 2018) Kromě toho se jedná o pokladnici prvků vzácných zemin (neodym, praseodym, terbium a dysprosium), které jsou zásadně důležité pro projekty na výrobu obnovitelné energie a k rostoucí výrobě elektromobilů. Jen v ruské části Arktidy se hodnota nerostného bohatství odhaduje až na dva triliony amerických dolarů. (Rowe, Arctic Nations) Nesmíme zapomenout ani na nově velké plochy moře, kde se dá rybařit a kde už vznikají první konflikty.

Situace se bohužel dále zhoršuje, protože jednotlivé státy soupeří o zdroje v tající Arktidě. V roce 2007 Rusko dokonce zašlo tak daleko, že vyslalo dvě ponorky pod ledový příkrov, aby umístily titanovou vlajku na severním pólu jako symbol záboru. (Tom Parfitt, Russia Plants Flag on North Pole Seabed, *The Guardian*, 2. srpna 2007) V roce 2022 se Rusko rovněž pokusilo rozšířit územní dosah o sedm set čtverečních kilometrů směrem ke Kanadě a Grónsku. (Steven Lee Meyers, U.S. Is Seen as Laggard as Russia Asserts Itself in Warming Arctic, *Business Standard*, 30. srpna 2015) A nejde o žádné jalové chvástání. Nejenže je daleký sever pro Rusy významný kulturně a historicky, ale má pro ně mimořádnou důležitost také z vojenského a bezpečnostního hlediska.

Proto Rusko už začalo důrazně bránit svůj prostor. Zorganizovalo podél severních hranic sérii neohlášených vojenských cvičení, kterých se účastnily tisíce vojáků a desítky lodí i ponorek včetně plavidel s jaderným arzenálem. Kromě toho má ruské loďstvo k dispozici přes čtyřicet ledoborců včetně deseti na jaderný pohon, zatímco americká Pobřežní stráž má pouze dva, ačkoliv šest dalších se staví a měly by být dokončeny někdy po roce 2025. (Zamone Perez, U.S. Coast Guard Calls for Larger Icebreaker Fleet to Compete in the Arctic, *Defense News*, 14. července 2022)

Nerovnováha vyostřuje napětí a zvyšuje vojenskou aktivitu v celé severní polární oblasti. K destabilizaci celého regionu by stačilo málo – nehoda, nedorozumění, chyba v úsudku.

Pod tím vším ale číhá ještě jedno nebezpečí, které hrozí, že odpálí celý ledový soudek s prachem.

Nový objev v Arktidě.

Něco nečekaného a nepředvídaného.

Něco, co proti sobě může poštvat jednotlivé země s cílem zabrat si nový objev pro sebe.

A ten objev...

Je na spadnutí.

POZNÁMKY Z HISTORICKÝCH PRAMENŮ

Zájem o Arktidu se neomezuje jen na současnost. Polární oblasti byly po celé věky zdrojem tajemství a dějištěm dobrodružství i tragédií.

Staří Řekové nazývali daleký sever *Arktikós*, „Země velkého medvěda“, po souhvězdí Velké medvědice. Podle bájí byla Arktida rodištěm severního větru (Boreas) a ještě dál na severu se nacházela tajemná země Hyperborea (což lze přeložit jako „Za severním větrem“). Tato země byla údajně porostlá hlubokými lesy, oplývala divokou zvěří a panovalo v ní příjemné počasí. Taky ji obývala nejstarší lidská rasa, téměř nesmrtelní lidé, kteří se dožívali mnoha set let. Hyperborejci byli ale především oblíbenci Apollona, řeckého boha slunečního světla a moudrosti. Cestoval do jejich země tak často, že bývá označován jako Hyperborejský Apollon.

Apollon nicméně nebyl jediný, kdo je vyhledával.

Legenda o úrodné a bohaté zemi ukryté kdesi daleko na severu přetrvávala staletí. V průběhu času se k této *terra incognita* vydávali dobrodruzi i badatelé a příběhy o ní najdeme v římských bájích, středověkých ságách i v textech z doby osvícenství a později.

Může však být na této legendě něco pravdy?

Ve 14. století se do severního Atlantiku jménem krále Eduarda III. vypravil františkánský mnich z Oxfordu a později sepsal dílo s názvem *Inventio Fortunata* (neboli Šťastné objevy), které obsahovalo ohromující popis severního pólu a okolních moří, zemí i obyvatel. Dílo se v běhu dějin ztratilo, ale odkazují na ně pozdější texty včetně cestopisu *Itinerarium nizozemského mnicha Jacoba Cnoyena*. I Cnoyenův text ze 16. století se bohužel ztratil. (Frank Jacobs, *The North Pole, Land of Pygmies and Giant Magnets, Strange Maps*, 23. července 2010)

Naštěstí z něj vlámský kartograf Gerardus Mercator rozsáhle citoval v dopise svému příteli, matematiku a královskému rádci Johnu Deeovi. Tento dopis je uložen v Britském muzeu. Důležitější však je, že Mercator podle Cnoyena popisu nakreslil podrobnou mapu Arktidy (*Septentrionalium Terrarum*), první

mapu se středem na severním pólu. (Cara Gianimo, *The Mysteries of the First-Ever Map of the North Pole, Atlas Obscura*, 27. února 2017) Je to fantaskní mapa s magnetickými horami, prudkými víry a ztracenými kontinenty – včetně bývalé domoviny Hyperborejců. Mapa a ohromující tvrzení v ní obsažená přetrvaly v různých podobách více než sto let, dokud moderní průzkumníci nezískali víc vědomostí o severních krajích a nevyloučili existenci ztracené země daleko na severu.

Legenda však neodumřela. Ještě dnes se najdou lidé, kteří pevně věří, že Hyperborea kdysi existovala.

Jedním ze současných zastánců této legendy je ruský filozof Alexandr Dugin, který v roce 1992 vydal knihu *Hyperborejská teorie*. Dugin je přesvědčen, že ztracená země leží severně od Sibiře a že Rusové jsou potomci dávných Hyperborejců. Toto ultranacionalistické stanovisko mělo za následek, že se Duginovo dílo stalo vyžadovanou četbou v ruské armádě a nadále se o něm vyučuje na ruských akademiích politických věd. Říká se, že Duginův ideologický pohled na Rusko a jeho poslání byl použit i k ospravedlnění vpádu na Krym a na Ukrajinu. Dugin a jeho názory zůstávají natolik vlivné, že je někdy označován za „Putinův mozek“ nebo „Putinova Rasputina“. V roce 2022 dokonce přežil pokus o atentát s pomocí bomby v autě, která zabila jeho dceru. (Pjotr Sauer, Alexander Dugin: Who Is Putin Ally and Apparent Car Bombing Target?, *The Guardian*, 21. srpna 2022)

Takže se nemylte: legendy neztrácejí svoji sílu, zejména vzhledem k tomu, že zůstává ještě jeden historický ruský text – s tajným výnosem –, o kterém jsem se nezmínil. Nabízí další informace o ztracené Hyperboreji, o legendě, jež jitří emoce ještě dnes.

Pokračujte ve čtení a zjistíte, jak legenda může zničit svět.

A nejhorší na tom je..., že už je možná pozdě na to, abychom tomu zabránili.

*Ne zde! To bílý sever má tvé kosti
a ty, mořeplavče hrdinný,
teď pokračuješ na šťastnější pouti
k zemskému pólu.*

Alfred Tennyson – báseň vyrytá ve Westminsterském opatství
na pamětní desce sira Johna Franklina (1786–1847),
který zmizel při hledání Severozápadní cesty

Sever není jen zeměpisný směr, ale stav mysli.

Christopher McIntosh, *Beyond the North Wind:
The Fall and Rise of the Mystic North*

*Existují dva druhy arktických problémů: imaginární a skutečné. A z obou těchto
druhů jsou skutečnější ty imaginární.*

Vilhjalmur Stefansson, polární badatel

Přid' lodního člunu zaskřípala o kameny a zmrzlý písek na břehu jednoho z kamenitých ostrovů špicberského souostroví. Připluli sem, aby vyhledali radu mrtvých, protože dokonce i ti mohou vyprávět příběhy.

„Neměli bychom tu být,“ řekl varovně poručík Orlov a sevrěl v ruce křížek Ruské pravoslavné církve, který mu visel na hrudi.

Velitel Vasilij Čičagov si myslel totéž, ale to na věci nic neměnilo. „Dostali jsme rozkazy,“ připomněl mu s hořkostí, která si v mrazivosti nezdala s ran- ním větrem.

Za nimi se v ledové tříšti na hladině moře pohupovaly tři velké fregaty: Čičagov, Panov a Babajev. Přestože bylo jaro, Arktidu nadále svírala zima. Ve většině zdejších vod led neroztaje dřív než v polovině léta – pokud vůbec.

Vasilij zaťal pěsti, částečně aby si zahřál prsty, částečně podrážděním, a zachumlal se do kožešinou lemovaného kabátu. Spodní polovinu obličeje mu halila vlněná šála. Čekal, až jeho muži uloží vesla a zajistí člun.

Mezitím se ohlédl po trojici lodí. První z nich nesla jeho jméno, což byla čest, ale někdy ho to uvádělo do rozpaků. Vasilij nastoupil u carského námořnictva jako šestnáctiletý, rychle a dobře se zapsal u nadřízených a byl povyšován, takže teď sloužil jako velitel přístavu Archangelsk na břehu Bílého moře. A právě z něj před dvěma týdny vypluly tři fregaty s cílem prozkoumat velrybářské tábory, jež se na tomto zamrzlém souostroví zřizovaly každé jaro.

Jakmile hladina moře roztaje, nastane nelítostné soupeření o ta nejlepší místa – nepřiploovali sem jen ruští, ale taky norští a švédští velrybáři. Během tohoto nejistého období měly Vasilijovy námořní síly udržovat pořádek a chránit ruské stanice. Po měsíci, až budou všechny tábory zřízeny, jeho lodě zamíří zpátky domů. Šarvátky budou sice pokračovat i během léta, ale nepůjde o nic, co by vyžadovalo zásah ruských carských sil. Po klíčovém období usazování a zřizování táborů velrybáři zdráhavě respektovali zábory ostatních. Tak to tu chodilo už dvě staletí, od doby, kdy ostrovy objevil nizozemský námořník Willem Barents, když hledal severovýchodní trasu do Číny.

Vasilij si povzdychl a zadíval se přes ledem sevřené moře k východu. Minulé léto se tuto trasu pokusil nalézt sám, ale bez úspěchu.

Chraplavé hlasy přitáhly jeho pozornost zpátky k ostrovu. Za písčným pobřežím se u zapáleného ohně před skupinkou kamenných přístřešků shromážd-

dilo několik mužů a ukazovalo si na ně. Nepochybně se divili, proč sem ten člun připlul.

Podle hlášení tady byla stanice založena před měsícem. Na mělčině už splývalo tělo velryby grónské. I po odříznutí ocasu a ploutví měřilo na délku sedmáct metrů. Na břehu ležely vyskládané hromady velrybího tuku. O něco dál jiní muži vyvábili z tuku olej v měděných kotlích. O něco blíž se sušily rozvěšené kostice. Na splývajících ostatecích velryby hodovaly stovky mořských ptáků, kteří s chrčivým křikem obírali zbývající tkáň.

Přítomnost ulovené velryby sloužila i k dalšímu účelu. Představovala pilíř, kolem kterého byl založen tábor. Po tomto loveckém úspěchu si tu nedovolí přistát jiná posádka a soupeřit o tuto část pobřeží. Pověřiví námořníci věřili, že přináší smůlu, pokud bez svolení vstoupí do jiného tábora, jehož posádka už měla při lovu úspěch.

Věděl to i poručík Orlov. „Proč jsme tu přistáli, veliteli? Vypadá to, že se ti velrybáři tady už usadili, nebo ne?“

„*Da*, ale my tu nejsme kvůli nim.“

Po zajištění člunu Vasilij mávl na Orlova, ať se k němu připojí na břehu. Nevšímal si jeho zvědavého pohledu. Zatím mu neprozradil skutečný důvod, proč přistáli.

Roztržitě si přešel rukou po kapse kabátu, kde měl dopis od carevny Kateřiny II. napsaný její vlastní rukou. Obsahoval tajný pokyn, který obdržel teprve poté, co trojice jeho lodí přeplula Bílé moře.

Muž, který mu dopis předal, teď seděl na zádi člunu.

Jako kdyby vycítil, na co Vasilij myslí, Michail Lomonosov vstal a přešel člun. Celý byl v pohřební černi, od těžkého kabátu po klobouk se širokou krempou. Během plavby se zdržoval ve své kajutě, obklopený knihami a mapami. Jen hrstka lidí věděla, že přicestoval z Petrohradu do Archangelska.

Bylo mu teprve něco přes padesát, ale už si vysloužil postavení civilního státního poradce – obdobu hodnosti brigádního generála v armádě nebo admirála u námořnictva –, a tak měl dokonce vyšší hodnost než Vasilij. Získal ji díky pozoruhodným úspěchům v celé řadě vědeckých oborů: fyzice, chemii, astronomii, zeměpisu, mineralogii, dokonce i v dějepisu a poezii.

Připojil se teď k Vasilijovi na břehu. „Zapomněl jsem, jaká je takhle daleko na severu zima.“

Nešlo o stížnost – v jeho slovech zněla jistá melancholie, která veliteli připomněla jednu drobnost v Lomonosovově životopisu. Pocházel z těchto ledových zemí – narodil se ve vesnici Mišaninskaja v Archangelské oblasti. Jako chlapec se plavil po zdejších mořích se svým otcem, úspěšným rybá-

řem. Proto tato cesta pro něj byla právě tak návratem domů jako službou carevně.

„Když jsme teď přistáli,“ zabručel Vasilij přes šálu směrem k Lomonosovovi, „mohl byste se se mnou podělit o to, co nebylo obsaženo v carevnině dopise.“

„Až budeme sami,“ odpověděl Lomonosov s nepřístupným výrazem a ukázal na vysokou postavu, která se k nim blížila. „To bude určitě kapitán Razin, velitel velrybářské posádky.“

Vasilij přikývl. Vousatý kozák jako kdyby nevnímal zimu – měl na sobě jen kalhoty a košili s rozhaleným límcem. Ta trocha kůže, kterou z něj viděli, byla odřená solí a měla odstín tmavé mědi. Z jeho obličeje se nedala vyčíst ani stopa srdečnosti, což podtrhovala i pochva se šavlí, kterou měl připevněnou k opasku, a pouzdro s pistolí zavěšené na rameni.

Ještě než promluvil, odplivl si do písku. Slina dopadla těsně vedle Vasilijovy boty. Orlov výhrůžně pokročil kupředu, ale Vasilij ho gestem zarazil.

„Konečně,“ zavrčel Razin. „Zprávu o tělech jsem poslal před měsícem. Brzy roztajou a začnou páchnout. Moji muži se odmítají přiblížit k tomu prokletému úseku pobřeží, dokud mrtví nezmizí, a já potřebuju prostor, pokud máme doufat v úspěšnou loveckou sezonu.“

„O těla se brzy postaráme,“ ujistil ho Vasilij. „Ale nejdřív nám ukažte, co jste mezi nimi objevili.“

Razin se ušklíbl, rozhlédl se po pěti mužích, kteří připluli s člunem, a odvrátil se. „Měl jsem je všechny nechat spálit, dokud jsem měl tu možnost,“ zamumlal.

Lomonosov ho zaslechl. „Zachoval jste se správně, když jste poslal zprávu do Petrohradu. Ta těla patří výzkumníkům z Carské akademie, kteří zmizeli před dvěma lety, když se snažili objevit severovýchodní cestu. Vy a vaše posádka budete za své služby Rusku odměněni.“

Razin se za ním ohlédl. „Jak?“

„Odškodnění bude odvislé od toho, co tu dnes najdeme a kam nás to možná dovede.“

Razin se zamračil – očividně úplně nechápal, jak to Lomonosov myslí.

Vasilij mu to přeložil. „Dostanete podíl na kořisti získané při vyzvedání těl.“

„To taky doufám,“ broukl Razin a mávl na ně, ať ho následují.

Lomonosov se otočil k Vasilijovi. „První obhlídku bychom měli omezit jen na vás a vašeho poručíka.“

Vasilij pokynul zbývajícím námořníkům, ať zůstanou u člunu, a dál pokračovali jen s Orlovem.

Vasilij srovnal krok s Lomonosovem. „Když je tu teď míň uší, mohl byste mi vysvětlit důvod všech těch tajností. Proč objev ztracené výpravy Carské

akademie vyžaduje zapečetěný dopis od carevny? Severovýchodní cestu hledali mnozí jiní včetně mě.“

„Protože tuhle skupinu vyslala sama Kateřina – a ne aby hledala spojení mezi Atlantským a Tichým oceánem.“

Vasilij odvedl Lomonosova stranou od zbylých dvou mužů. „Tak co hledali?“

„Momentálně se utajení netýká ani tak toho, co hledali, jako spíš toho, co možná našli – zejména vzhledem k seznamu jejich věcí, které kapitán Razin sepsal. Já jsem byl vyslán, abych potvrdil kapitánův popis a určil nejlepší další postup.“

Vasilij si povzdychl – smířil se se skutečností, že bude muset počkat na další běh událostí.

Mlčky následovali Razina přes tábor. Procházeli mastnými oblaky stoupajícími z vroucího tuku, jehož pach jim svíral hrdla a potahoval jazyky silnou vrstvou. Teprve když se ocitli proti větru od tábora, vzduch se pročistil. Vasilijovi tu připadal ještě studenější a říznější. Obloha byla dokonale modrá, ale temný pás na obzoru varoval před blížící se nepohodou.

Ušli přibližně čtyři sta metrů podél vysokých skal, které lemovaly kamenité pobřeží. Vypadalo to, jako by je Razin vedl do liduprázdné pustiny. Nikde žádná známka nějakého osídlení.

Kapitán se konečně zastavil, zvedl ruku a ukázal. „Támhle je najdete.“

Vasilijovi trvalo dalších několik vteřin, než zaznamenal ve skalní stěně tmavý otvor. Ústí jeskyně. Rozhlédl se po okolním břehu, ale neviděl žádné stopy ztroskotání. Posádka musela svou loď opustit zřejmě poté, co ji uvěznil a rozdrtil zimní led. Takhle daleko na severu k podobným tragédiím bohužel docházelo často – sám se jí při hledání severovýchodní cesty vyhnul jen tak tak. S úšklebkem si představil, jak posádka putuje po ledovém krunýři, aby dospěla k pevné zemi a pokusila se najít nějaké útočiště.

Ne že by jim příchod sem nějak pomohl.

„Musím dohlížet na svoje muže,“ prohlásil Razin mrzutě. „Nechám vás, abyste se probírali mezi mrtvými jako vrány.“

Když nikdo nic nenamítl, otočil se a zamířil zpátky k zakouřenému táboru.

Lomonosov na nic nečekal a vykročil k jeskyni. Vasilij a Orlov ho rychle následovali. U vchodu poručík zapálil lucernu a posvítil jí do krátké chodby.

Stěny byly pokryté vrstvou ledu, který odrážel světlo. Pod nohama jim proudila voda. Chodba ústila do malé jeskyně – teď ledové krypty. Ve vchodu ležela čtyři těla, propletená a zamrzlá, takže vytvářela děsivou hráz. Mrtvé muže buď spláchla voda z tajícího ledu, nebo je sem schválně umístilo jako větrolam pět zbývajících členů posádky, kteří leželi hlouběji v jeskyni.

Vasilij i ostatní museli mrtvé překročit, aby se dostali dovnitř. Zíraly na ně prázdné oči a otevřená ústa jako v tichých výkřicích odhalovala zčernalé jazyky a bílé zuby.

Orlov omylem rozdrtil pod botou jednu zmrzlou ruku a rychle uskočil, jako by se obával odplaty od mrtvého.

Po vstupu do jeskyně Vasilij potlačil bytostný odpor a obešel kruh z kamenů vyplněný popelem – staré ohniště. Posádka tu zřejmě spálila saně poté, co sem na nich přitáhla svoji výbavu a potravu. Vzadu v jeskyni nicméně zůstal jeden předmět, který plameny ušetřily. I když posádka mrzla, nespálila ho. To jasně vypovídalo o úctě, kterou k němu umírající muži cítili.

Lomonosov k němu okamžitě vykročil.

Orlov zatím zvedl lucernu k sousední stěně. Do skály byl vytesán dlouhý seznam jmen, patrně všech zahynulých členů posádky – náhrobní nápis vytvořený jejich druhy, kteří později taky zemřeli.

Lomonosov se prudce nadechl a Vasilij přenesl pozornost zpátky na něj. Carevnin rádce stál před velkým předmětem v zadní části jeskyně. Jednalo se o obří slonovinový roh, zahnutý a delší než natažená mužská paže.

„Co to je?“ zeptal se Orlov.

„Mamutí kel,“ odpověděl Lomonosov. „Někdy se jim říká taky mamutí rohy. Takových už bylo nalezeno mnoho – často je nacházejí samojedské národy v sibiřských řekách. Má se za to, že pocházejí z dávno vymřelého druhu mořského slona.“

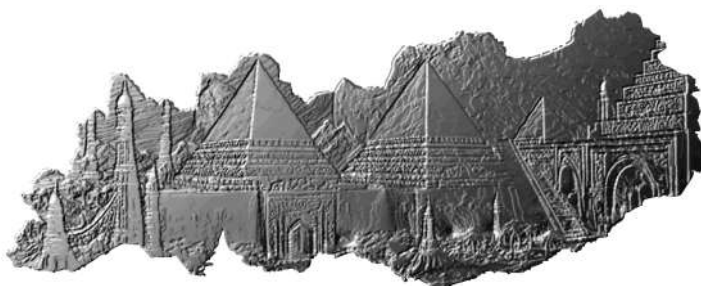
Vasilij pokrčil rameny. „Ale proč ho posádka přitáhla až sem, jako kdyby se ho snažila zachránit?“

Lomonosov mávl na Orlova. „Posvitte sem.“

Vasilij na poručíka kývl, ať splní pokyn. Lomonosov ukázal na část klu.

Většina původně hrubého povrchu byla ohlazená, a vytvořila tak plátno pro dávného výtvarníka, který ho zaplnil jemnými rytinami. Věk a počasí pohužel dílo poškodily a rozdělily na několik nesouvislých fragmentů.

I tak

„Je to... je to přesně tak, jak to kapitán Razin popsal...“ vypravil ze sebe Lomonosov přiškrčeně.

„Ale kdo to vyryl?“ zeptal se Orlov. „Někdo z posádky?“

Lomonosov si otázky nevšimal. I Vasilijovi bylo jasné, že tak to být nemohlo. Na to byla rytina příliš stará.

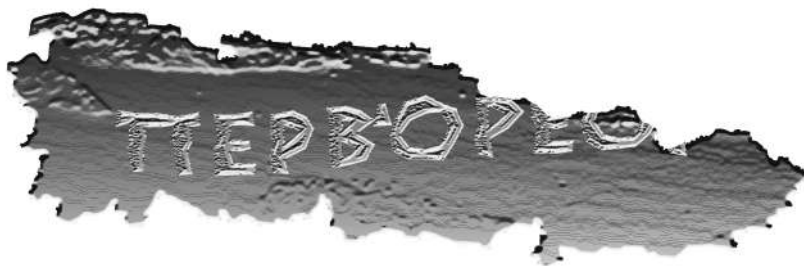
Lomonosov si vzal od Orlova lucernu a pustil se do průzkumu celého klu. Svítil si na něj ze všech stran a tu a tam se objevily další výjevy: pobořená věž, ozdobný trůn, srpek měsíce.

„Co to má znázorňovat?“ zeptal se Vasilij.

Lomonosov ztuhl a přiblížil lucernu ke slonovině. Několik vteřin mlčky hleděl na jedno místo a potom podal lucernu Vasilijovi. „Podržte ji.“

Vasilij poslechl, Lomonosov o krok ustoupil a začal něco hledat pod těžkým kabátem. Vasilij využil příležitosti, aby se podíval, co carevnina rádce podniklo k takové reakci.

V záři lucerny bylo vidět další část rytiny, jen maličký kousek, který ale stačil, aby se v něm dalo rozeznat písmo. Zdálo se vyryté velice nahrubo – patrně se jednalo o spěšný dodatek k původnímu dílu.

Vasilij přimhouřil oči. „To písmo... vypadá skoro...“

„Řecky,“ potvrdil Lomonosov, když vytáhl z vnitřní kapsy malou knížku. „Myslím, že to je jméno. Jméno staré tisíce let.“

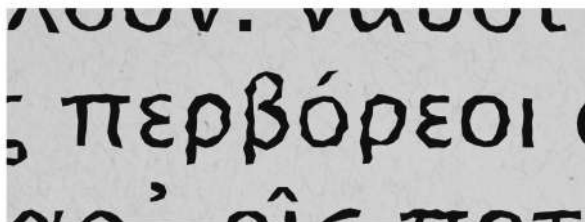
„Jaké jméno?“ zeptal se Orlov a ostražitě se ohlédl po mrtvolách.

Lomonosov zalistoval stránkami knihy. Když našel hledanou pasáž, ukázal ji Vasilijovi. „Tenhle text napsal Pindaros, řecký lyrik ze šestého století před naším letopočtem. Pochází z desátého oddílu jeho *Pýthijských zpěvů*.“

πλοον. ναυσι δ' ούτε πεζος ιων κεν εύροις
ες περβόρεοι αγωνα θαυματαυ οδον.
παρ' οίς ποτε Περσευς εδαισατο λαγεταις,

Vasilij se zamračil a zavrtěl hlavou – nechápal, proč je to významné.

Lomonosov si povzdychl a poklepal prstem na jediné slovo z úryvku. „Nepřipadá vám to povědomé?“

Vasilij přenesl pohled mezi stránkou knihy a rytinou na mamutím klu. „Vypadá to, že do slonoviny někdo vyryl stejné slovo – nebo aspoň jeho část. Ale co znamená?“

„Jak jsem říkal, jde o jméno. O jméno bájného místa.“ Lomonosov přistoupil zpátky ke klu a pokračoval v prohlížení pyramid.

„Jakého místa?“ naléhal Vasilij.

„Hyperboreje.“

Vasilij se nedůvěřivě zamračil. Všichni, kdo se plavili v těchto vodách, slyšeli o legendární ztracené zemi na severu, o zemi bez ledu, s hustými lesy a osídlené téměř nesmrtelnými lidmi. Mnozí výzkumníci se vydali pátrat po...

Vasilij se narovnal – právě něco pochopil. Upřeně se zadíval na Lomonosova. „Tohle ti chudáci hledali? Ne severovýchodní cestu, ale Hyperboreu?“

„Na žádost carevny Kateřiny,“ přisvědčil Lomonosov.

Vasilij sevřel ruku v pěst. „Pak byl jejich osud od začátku zpečetěn.“

Lomonosov nespouštěl oči ze záhybu klu. „Skutečně dostali náročný úkol. Abych citoval Pindara: *Ani lodí, ani pěšky nemůžeš nalézt zázračnou cestu k místu, kde se setkávají Hyperborejci.*“

„Jinými slovy šlo o bláznovství.“

Lomonosov se na něj podíval a povytáhl obočí. „Odvažujete se označit carevnu za blázna?“

Vasilij sebou trhl – připomněl si, že si musí dávat pozor na jazyk, pokud nechce být oběšen za velezradu.

„Kateřina není žádný blázen,“ pokračoval Lomonosov důrazně. „Ve skutečnosti dokázala to, co žádný muž ani žena před ní.“ Zavrtěl hlavou a sevřel rty, jako kdyby si i on připomínal, že má volit slova opatrně. „Postačí, když řeknu, že je neposlala nazdařbůh.“

Vasilij měl sto chutí vyptat se na poslední vědcovu poznámku podrobněji,

ale věděl, že Lomonosov nic neprozradí. Zkusil to tedy z jiné strany. „Přesto, proč carevna hledá ztracený kontinent? Slyšel jsem historky o obyvatelích Hyperboreje, o elixíru, který lidem zaručí stovky let života. Najít takový poklad si přeje mnoho badatelů. Doufá snad carevna, že najde právě ten?“

Lomonosov si ztěžka povzdychl. „Opět ji nepřímou označujete za blázna. Jedinou nesmrtelností, o níž stojí, je přidat Ruské říši na významu, abychom zazářili jasněji než Evropané, kteří se nad nás povyšují a považují nás za divochy. Objev Hyperboreje – dokonce i pouhých jejích pozůstatků – by Ruské říši přinesl mnohem větší slávu než jen objev severovýchodní cesty.“

Vasilij o tom pochyboval, ale obrátil pozornost zpátky ke klu. „A vy se domníváte, že tohle by mohl být důkaz úspěchu první výpravy?“

„Nevím..., ale dává nám to naději. Výchozí bod.“

Vasilij vnímal tíhu jeho slov i to, co rádce nechal nevyřčené. „A chcete, abychom dokončili to, co první výprava započala.“

„Proto mě sem carevna Kateřina poslala se svým výnosem.“

Vasilij se rozhlédl po ledové kryptě. V duchu se pomodlil, aby je nečekal stejný osud. Všiml si, že Orlov stojí stranou, u špičky klu. Poručík zakláněl hlavu – nedíval se na předmět, ale na stěnu za ním.

Vasilij k němu přistoupil a zvedl lucernu, kterou pořád držel v ruce. Někdo tu do skály vytesal poslední varování, podobně jako jména členů posádky.

Orlov přečetl vzkaz nahlas: „*Nepokračujte dál, nechodte tam, neprobudte to, co tam spí.*“

Vasilij se otočil k Lomonosovovi. Ten upíral oči na kel, na dávnou metropoli vyrytou do slonoviny. Ve světle lucerny to vypadalo, jako by mu zářily oči.

Vasilij v tu chvíli pochopil pravdu.

Žádné varování mrtvých je nezastaví.

1. ČÁST

ZLATÁ KNIHOVNA

1. KAPITOLA

10. KVĚTNA, 13.03 MOSKEVSKÉHO ČASU

MOSKVA, RUSKÁ FEDERACE

V podzemní kryptě panovalo ticho jako v hrobce, ale stěny tu netvořily sarkofágy. Místo nich pod klenbou cihlového stropu stál tučet truhel s ocelovým kováním, uspořádaných do půlkruhu. Jediný zvuk představovala ozvěna kapek vody z bludiště chodeb, jimiž sem prošli.

Monsignor Alex Borrelli vstoupil do místnosti se zachvěním, za něž částečně mohlo vzrušení a částečně nervozita. Srdce mu bušilo v hrudi jako kladivo. Připadal si jako nepovolaný vetřelec, snad dokonce jako vykradač hrobek.

„*Porazitělnyj!*“ vyhrkl Vadim s mladickým nadšením. „Přesně jak jsem popsal, da?“

„Skutečně je to ohromující,“ potvrdil Alex.

Vadim studoval na Moskevské státní univerzitě. Před týdnem spolu s různorodou skupinou dalších dobrodruhů, kteří se vydávali na objevné výpravy do podzemí, narazil na tuto uzavřenou kryptu pod ulicemi Moskvy. Mladík naštěstí hned rozpoznal význam objevu a uvědomil moskevské archeologické muzeum.

Alex tehdy bral objev jako znamení nebeské prozřetelnosti, zejména proto, že byl zrovna zde v Moskvě. Jako člen Papežské komise pro posvátnou archeologii úzce spolupracoval s apoštolským archivem v Římě. Zabýval se historií vatikánské knihovny a zjišťoval původ děl v její sbírce. Během desítek let odhalil mnoho neuvěřitelných a někdy i temných příběhů, jež se k různým svazkům vázaly.

Právě proto taky přicestoval do Moskvy na setkání se svým protějškem z Ruské pravoslavné církve. Posledních několik let Nejsvětější synod patriarchátu požadoval navrácení stovek svazků uložených ve vatikánské knihovně, které byly skutečně ukradeny a odvezeny z Ruska za panování carů. Papež vyslal Alexe, aby dohlížel na probíhající rozhovory. Při zjišťování, kdo má oprávněný nárok na dané knihy, bylo třeba jednat uvážlivě a diplomaticky. Některé měly mimořádnou historickou hodnotu a u většiny z nich se vůbec nedala vyčíslit cena.

Před pár dny se Alex doslechl o objevu hluboko pod Moskvou, o starých knihách uzavřených v kryptě. Jeho protějšek z Ruské pravoslavné církve – bis-

kup Nikil Jelagin – ho pozval, aby doprovodil archeologický tým a pomohl zjistit, zda jsou nalezené knihy opravdu významné. Bylo tu jen pár dalších lidí, kteří měli potřebné znalosti a zkušenosti, aby posoudili důležitost objevu.

Alex si nicméně uvědomoval, že pozvání je zároveň součástí diplomatického přetahování, které tu probíhalo. Jeho účast sloužila jako důkaz spolupráce ze strany pravoslavné církve.

„Jak máme pokračovat?“ zeptal se Igor Koskov, který se k němu připojil u vchodu do krypty.

„Opatrně.“

Alex se otočil k Igorovi. Vytáhlý tmavovlasý mladík pracoval jako archivář v Archeologickém muzeu v Moskvě. Bylo mu teprve něco přes třicet – byl o čtyři desetiletí mladší než dvaasedmdesátiletý Alex.

„Ještě než začneme přesouvat knihy, měli bychom všechno vyfotografovat,“ dodal Alex varovně. „A pečlivě zapsat každý svazek.“

Igor přikývl – nechával rozhodování na Alexovi. „Vyřídím to ostatním.“

Přešel ke svým kolegům – pěti mužům a jedné ženě. Nikomu nebylo přes čtyřicet. Po chvíli gestikulování a přísných pohledů Alexovým směrem skupina vešla i s výbavou do krypty. Podobně jako Alex měli na sobě tmavomodré kombinézy a ochranné přilby s čelovými svítilnami. Začali rozestavovat trojnožky, měřit místnost a pořizovat fotografie – nejen truhel, ale i stěn a dveří.

Alex jejich důkladnost schvaloval.

To však neplatilo o všech. Vadim na něj mávl s jasnou netrpělivostí. Student čekal vedle jedné truhly – té, kterou otevřel se svými přáteli. Stála vlevo od dveří, mimo hlavní dění.

„Pojďte se podívat,“ pobídl Alexe.

„Ničeho se nedotýkejte,“ varoval ho Alex. „Knihy budou velice křehké.“

Vadim se zamračil, ale dobromyslně, jako kdyby shovívavě přijímal výtky nerudného dědy. „Nebojte se. Nikomu bych nedovolil, aby se něčeho dotýkal. Jenom jsme do těch truhel nakoukli, *da*? Nic víc.“

„Výborně.“

Alex přistoupil k otevřené truhle v doprovodu Igora, kterému se leskly oči zvědavostí.

V truhle byly vidět řady kožených hřbetů v dřevěných přihrádkách. Vypadalo to, že pod nimi budou ještě další patra knih.

Alex přešel kuzelem světla po horní vrstvě a přečetl několik názvů. „Platonovy spisy *Timaeus a Critias*..., Aristotelovo *De Partibus Animalium*... Ptolemaiův *Almagest*.“ Naklonil se blíž. „Tohle vypadá jako byzantská verze *Corpus Hippocraticum*.“

Knihy byly stovky, ne-li tisíce let staré. A všechny dobře zachovalé.

Alexe začalo píchat v hrudníku, a nepřítomně si ho promnul. Vzrušením se mu špatně dýchalo.

„*Něvěrojatnýj*...“ zamumlal Igor s posvátnou úctou. Objev zjevně ohromil i jeho.

Mladý archivář natáhl ruku a znehybněl s prstem nad *Corpus Hippocraticum*. Kniha představovala soubor šedesáti lékařských prací připisovaných Hippokratovi. To ho však nezaujalo nejvíc.

Igor se otočil k Alexovi. „Říkal jste byzantská verze?“

„Možná,“ odpověděl Alex opatrně – věděl, v co archivář doufá.

„Pokud ano, mohl by to být důkaz, že tyhle truhly, tyhle knihy pocházejí ze Zlaté knihovny.“

Alex se ohlédl za archeology, kteří pracovali opodál a šeptali si mezi sebou rusky. Věděl, že tuto naději sdílají všichni.

Zlatou knihovnu po staletí hledaly stovky mužů a žen – historiků, badatelů, dobrodruhů i zlodějů. Jednalo se o sbírku knih, kterou ukryl Ivan Hrozný a která se po jeho smrti ztratila. Nešlo ale o jeho sbírku. Patřila jeho dědečkovi Ivanu Velikému, který panoval v patnáctém století. Většinu knih získal věnem, když si vzal svou druhou manželku Sofii Palaiologovnu. Byla to byzantská princezna, která přivezla sbírku knih po pádu své rodné říše. Tradovalo se, že zahrnuje ty nejcennější svazky z konstantinopolské knihovny včetně rukopisů ze starověké knihovny v Alexandrii.

Alex se závistivě rozhlédl po půlkruhu truhel. Podle záznamů Zlatá knihovna obsahovala dokumenty sepsané řecky, latinsky, hebrejsky, egyptsky, a dokonce i čínské texty z druhého století.

„Jestli se nám ji podaří najít,“ řekl Igor nadšeně, „pomyslete, co možná objevíme? Četl jsem o historikovi z devatenáctého století – jmenoval se Christopher von Dabelov –, který tvrdil, že viděl seznam titulů obsažených v knihovně. Na seznamu bylo všech sto čtyřicet dva svazků *Dějín Říma* od Tita Livia. Dodnes se z nich zachovalo jenom pětaticet. Dabelov si na seznamu všiml i neznámé Vergiliovy básně. A kompletní *De Republica* od Cicerona. Dovedete si představit, co by takový objev znamenal?“

Alex se pokusil zmírnit Igorovo vytržení. „Dabelovovo svědectví znám. Je vrcholně podezřelé, patrně se jedná o padělek. Vlastně je možné, že Zlatá knihovna už neexistuje. Mohla být dávno spálena nebo zničena.“

Igor zavrtěl hlavou – odmítal tomu uvěřit. „Ivan Hrozný si sbírku cenil, najal velké množství učenců, aby ji postupně přeložili do ruštiny. Je dobře doloženo, že ji schválně schoval někam do podzemí – buď v Moskvě, nebo jinde. Existují

zprávy, že v ní objevil mystické texty, které by zaručily Rusku velkou moc. Toto přesvědčení bylo dokonce tak pevné, že mnoho učenců uteklo, protože se báli, že Ivan použije černou magii popsanou v dotyčných knihách a způsobí s ní obrovské škody.“

Alex se na něj skepticky podíval.

Igor pokrčil ramený. „Bez ohledu na pravdivost takových legend je známo, že podle Ivana byla s touto sbírkou spjata budoucnost Ruska. Dobře by ji schoval a nedovolil by, aby ji někdo zničil.“

Jejich rozhovor přerušil Vadim, kterého ezoterické úvahy o ztracených knihovnách očividně neoslovovaly. „Podívejte. Něco se tam leskne. Někde dole.“

Alex se předklonil a podíval se směrem, kterým mladík ukazoval. „Jak to myslíte?“

„Pod horními knihami.“ Vadim si stoupl před ně. „Ukážu vám to.“

Sáhl po drážadlech horní dubové police, aby ji zvedl a odhalil to, čeho si pod ní všiml.

„Nedělejte to!“ zvolal Alex.

„Ne!“ přidal se k němu Igor.

Vadim si jich nevšiml a zvedl horní polici z truhly.

Když už se teď nedalo nic dělat, Alex mladíkovi ukázal ke stěně. „Opatrně. Odneste je na stranu a někam je položte. Na nějaké suché místo. Budeme ty knihy chtít vyfotit.“

Vadim si ztěžka povzdychl a odvěkl svoje břemeno naznačeným směrem.

Alex se za ním díval a vrtěl hlavou.

„Měl pravdu,“ ozval se Igor. Tím přitáhl Alexovu pozornost.

Alex přistoupil blíž a posvítil si do hlubin truhly. Další patro tvořily podobné knihy a prostřední řadu zabírala sada devíti svazků. Alex si přečetl názvy na jejich hřbetech.

„Můj bože, to je úplné vydání Herodotových *Dějín*.“ Zíral na řecké knihy z pátého století před naším letopočtem. „Zatím se nenašlo žádné kompletní. Vsadím se, že tohle je starší než Kodex A v Medicejské knihovně ve Florencii, který posloužil jako podklad pro většinu moderních překladů.“

„Ale proč je jenom čtvrtý díl zdobený zlatem?“

Alex se zamračil. Bylo to opravdu zvláštní. Všech devět svazků mělo koženou vazbu, ale čtvrtý z nich byl navíc pozlacený – právě jeho lesku si zřejmě před chvílí všiml Vadim.

Alex se nedokázal zarazit – natáhl ruku a opatrně knihu zvedl. O nic méně zvědavý Igor nic nenamítal a jen k němu přistoupil blíž. Ve chvíli, kdy Alex svazek vytáhl, v truhlici něco cvaklo, dost hlasitě, aby oba muži uskočili.

V dalším okamžiku se kryptou rozlehlo ohlušující dunění.

Alex se zapotácel. „Co se to...“

Igor ho objal kolem pasu a smýkl s ním k východu z krypty – téměř ho nesl. Těsně před dveřmi se odrazil ke skoku a vrhl se i s Alexem do chodby. Současně s tím se místnost za nimi zhroutila.

Alex ještě přes Igorovo rameno zahlédl Vadima, pootočeného jejich směrem. Vzápětí student i ostatní zmizeli, rozdrčení závalem cihel a kamenů.

Přes oba ležící muže se převálil oblak oslepujícího a dusivého prachu.

Alex se rozkašlal. Pokoušel se pochopit, co se právě stalo.

Igor si zamával rukou před obličejem a pomohl Alexovi na nohy. „Ta místnost... Musela v ní být nastražená past proti narušitelům,“ vysvětlil.

„Ale proč?“ záupěl Alex.

Oba se vrátili ke dveřnímu otvoru. Několik minut volali a naslouchali, ale Alex věděl, že je to marné. Tíhu závalu nemohla unést ani naděje. Bylo zjevné, že pod tunami kamenů nikdo nepřežil.

Ozvalo se tlumenější dunění, patrně způsobené dotřesy, které hrozily dalšími závaly.

Igor odtáhl Alexe od zborčené krypty a ukázal nahoru. „Tady nemůžeme zůstat.“

14.07

Alex prchal před smrtí po kamenných schodech vytesaných do podložní skály a s divoce bušícím srdcem si tiskl k hrudi jediné, co dokázal zachránit: zlatě zdobenou knihu, čtvrtý díl Herodotových *Dějin*.

Při zborcení krypty mu kniha vypadla z rukou, ale potom ji znovu zvedl. Letmo ji prohlédl, sfoukl a setřel z ní prach. Teprve tehdy si všiml něčeho, co pořád nedokázal pochopit.

Jedna věc byla i tak jasná.

„Nemůžu dopustit, aby se ztratila...“ zasípal do tmy. Kužel záře z jeho čelové svítilny poskakoval po točitém schodišti.

„Já ji ponesu, monsignore,“ nabídl se Igor a natáhl k němu ruku. „Ještě nám zbývá daleká cesta.“

Alex se ohlédl za mladým archivářem. V Igorových přimhouřených očích se zračila bolest z utrpené ztráty. Přestálá hrůza a zármutek mu vyhnaly z tváří veškerou barvu.

Alex si přitiskl starý svazek těsněji k hrudi. „Tohle je moje břímě, které musím nést. Všechny zahubila moje pošetilost.“

Igor ruku zase spustil a Alex s těžkým srdcem pokračoval ve stoupání. Jeho kardiolog v Římě ho před touto cestou varoval, ale nebyla to nedávná angioplastika, co mu působilo muka při každém nádechu. Hrud' mu svírala provinilost.. Každý stah srdce mu připadal jako úder kladivem do žeber.

„Neměl jsem tak pospíchat,“ dodal.

„Nikdo proti vašemu termínu nic nenamítal,“ upozornil ho Igor. „Nemohli jsme riskovat, že se to rozkřikne. Museli jsme nález zajistit dřív, než ho někdo ukradne.“

Alex ztěžka polkl. Včera použil přesně stejný argument, když naléhal, aby se do podzemní krypty vydali už dnes. To však pro něj nebyl jediný důvod. Jeho zdravotní stav se zhoršoval, a on si nemohl nechat ujít takovou příležitost. Ve svém věku si uvědomoval nepříjemnou skutečnost.

Trpělivost je přepych mládí.

S výčítkami svědomí a těžkým srdcem vystoupal kolem další otočky scho-diště a volnou rukou si otřel pot z čela. Vzduch tu byl těžký a dusivý a stěny kluzké vlhkostí. Ve chvíli, kdy pohnul rty v tiché modlitbě za mrtvé, uklouzl po skvrně černé plísni, s výkřikem rozhodil ruce a padl na kolena. Síla nárazu mu projela celým tělem až k zubům. Drahocenný text mu vyletěl z ruky, odrazil se od stěny a skončil na schodech.

Alex sebou trhl, ani ne tak bolestí, jako spíš pomyšlením na to, jaké poškození mohl svazek utrpět. Opřel se o jednu ruku a ohlédl se. „Je ta kniha v pořádku?“

Igor k ní doběhl, zvedl ji a vrátil se k Alexovi. Ten se pokusil vstát, ale Igor mu posunkem naznačil, ať zůstane sedět.

„Měli bychom si chvíli odpočinout. Jste zraněný?“

Alex s povzdechem dosedl zpátky na schod. „Kromě raněné pýchy mi nic není.“

Mladík k němu přisedl a podal mu knihu. „Vypadá to, že se jenom trochu odřela. Vazba je sice stará, ale odolná.“

Alex si s úlevou položil starý text do klína. Představil si, co všechno skončilo zavalené tunami horniny. Záchrana, pokud bude vůbec možná, potrvá týdný. Vzpomněl si, jaké knihy, jaké poklady řeckých a římských autorů nakrátko zahlédl – mohly být ztraceny spolu s lidskými životy.

Platon, Aristoteles, Ptolemaios, Hippokrates...

Narovnal se. Něco ho napadlo – uvědomil si, co svazky v této sbírce spojovalo. Nebo přinejmenším spisy v otevřené truhle.

„Ty knihy...“ zašeptal. „Byla to samá vědecká pojednání.“

Igor se na něj podíval. „Prosím?“

„Všechny pojednávaly o pokusech Řeků a Římanů porozumět přírodnímu světu.“ Alex položil dlaň na knihu ve svém klíně. „I Herodotovy *Dějiny* jsou spíš analytickým cestopisem než dějepisným textem. Má se za to, že jsou založeny na Herodotových cestách po tehdy známém světě.“

Igor se zamračil. „Jestli máte pravdu, proč by někdo takové knihy schovával? Z jakého důvodu?“ Zahledl se dolů do tmy. „A proč by je chránil pastí? Co se snažili ukrýt?“

Alex zavrtěl hlavou. „Podle mě šlo spíš o ochranu. Aby uchovali tajemství.“ „Jaké tajemství?“

„Místo, kde se nachází Zlatá knihovna.“

Igor se vedle něj prudce nadechl – zpola šokovaně, zpola nedůvěřivě.

Alex si ho nevšímal a zadíval se na zářivý zlatý list, který zdobil koženou vazbu. Věděl, že to byl jeho lesk, co ho přimělo zvednout právě tento svazek. Nevedla ho k tomu však touha po zlatě, nýbrž po ztracených vědomostech.

„Jestli ji dokážeme najít...“ začal, ale nechal větu nedokončenou.

Takový objev by snad pomohl odčinit ztrátu lidských životů.

Igor svěsil ramena. „Jestli ta knihovna opravdu existuje, možná je prokletá, jak během staletí mnozí říkali.“

Alex znovu zavrtěl hlavou – odmítal si přiznat porážku. „I ta past... Někdo ji nastražil před stovkami let. To naznačuje, že sbírka vědeckých textů tady byla ponechána schválně. Možná to měla být zkouška a zároveň stopa, která nás měla dovést k rozsáhlejší sbírce. Pokud by tedy někdo byl natolik moudrý, aby pochopil vodítka a nenechal se zabít.“

„Ale jak si tím můžeme být jistí?“ Igor se zvedl na nohy – očividně chtěl pokračovat v cestě z podzemního bludiště.

Alex ho chytil za zápěstí a stáhl ho zpátky k sobě. „Něco vám musím ukázat. Je to důležité.“

Dosud mu neřekl, co dole doopravdy objevil. Nebyl na to čas. Sotva to zahlédl ve chvíli, kdy vzduch vyplnil prach.

„O co jde?“ zeptal se Igor.

Alex opatrně otevřel Herodotův spis. Na vnitřní stranu odřeného, kůží potaženého desky někdo doplnil propracovaný obrázek, jehož horní část zaujímal otevřená kniha, pozlacená stejně jako vnější kožený potah. Zjevně se jednalo o novější dílo – staré dvě nebo tři staletí, na rozdíl od mnohem staršího řeckého textu.

Alex namířil kužel světla na kresbu a Igor ztuhl.

Zlato se ve světle lesklo, takže obrázek knihy zářil o to jasněji. Šlo o jediný svazek otevřený uprostřed. A pod ním se nacházel podrobný náčrt nějaké bu-

dovy, pravděpodobně kostela. Zbytek stránky pokrývaly nápisy, a třebaže většina z nich vybledla, některé z nich se pořád daly dobře rozeznat.

Igor přimhouřil oči. „To jsou severské runy? Tady na okraji?“

„Myslím, že ano. Je tu i řecké písmo. A možná nějaké vědecké poznámky.“

„Ale na co se to díváme? Co je to za nákras?“

„Domnívám se, že jde o mapu. Zašifrovanou do obrázků, písmen a čísel.“

Alex přiblížil prst k obrázku pozlacené knihy. „Mapa ke Zlaté knihovně.“

Igor vykulil oči.

„Ať ji nakreslil – nebo zadal její nakreslení – kdokoliv,“ pokračoval Alex, „patrně taky nastražil tu past.“

Igor přikývl. „Určitě tu knihovnu našla a chtěla uchránit její tajemství před každým, kdo by nebyl hoden ji objevit.“

Alex odtrhl pohled od knihy. „Kdo?“

Igor ukázal na dolní řádek napsaný azbukou, který zjevně sloužil jako podpis. Přechetl ho nahlas. „*Jekatěrina Velikaja*.“

Alex se nechápavě zamračil.

Igor přispěchal s vysvětlením. „Známější je pod jménem... Kateřina Veliká.“

Po několika opatřeních na ochranu svého objevu Alex s Igorem opět vyrazili. Stoupali další hodinu, než dospěli na vrchol schodiště. Nicméně pořád byli hluboko v podzemním bludišti, daleko od slunečního světla a čerstvého vzduchu. Dávno by se v tomto labyrintu chodeb, průlezů a otvorů ve starých zdech ztratili, nebýt Vadimových značek křídou, které cestou míjeli a kterými se Igor řídil.

Alex se každé z nich dotkl prsty v tichém poděkování neohroženému mladíkovi.

Před výpravou si Alex přečetl o tomto podzemním světě. Zaujímal plochu stovek čtverečních mil, a dokonce zasahoval i pod Kreml, ačkoliv přístup do těchto oblastí byl už dávno uzavřen. První chodby nechal ve čtrnáctém století vyhloubit princ Dmitrij Donský jako tajný východ z Kremlu. Patriarchové Ruské pravoslavné církve později přidávali chodby pod svoje katedrály a baziliky a propojovali je s Dmitrijovými, aby duchovenstvo mohlo v případě ohrožení uprchnout do Kremlu.

Během staletí se bludiště rozšiřovalo a sahalo do čím dál větší hloubky. Využívali ho špióni, nájemní vrazi i tajní milenci. Odklízela se sem nepohodlná těla. Ivan Hrozný tu v šestnáctém století ukryl zbraně objevené až v roce 1978 sovětskými dělníky při ražbě metra.

To ale není všechno, co Ivan ukryl.

Alex sevřel starou řeckou knihu pevněji.

Igorovi to neuniklo. „Opravdu se domníváte, že Kateřina Veliká objevila Zlatou knihovnu?“

„Nevím, ale pokud ano, důležitější otázka je, proč ji uchovala v tajnosti. Takový ohromující objev – knihovna, která mohla konkurovat těm největším na světě – by Ruské říši i její vládě přinesl velkou slávu.“

Igor souhlasně přikývl. „Kateřina byla své nové vlasti oddaná. Byla sečtělá, zajímala se o literaturu, filozofii i přírodní vědy. Nejvíce toužila po tom, aby posílila mezinárodní význam Ruska, aby z něj vybudovala impérium, které by se vyrovnalo každé evropské zemi.“

„Proč ale pak tajila objev Zlaté knihovny?“

Igor pokrčil útlými rameny. „Musela k tomu mít dobré důvody. Pokud se nám podaří rozluštit její šifru, třeba vyřešíme i tuhle záhadu.“

„Nejdřív se musíme dostat z tohoto matoucího bludiště.“

Alexovi projížděla hrudníkem bodavá bolest. Před třemi měsíci mu voperovali do srdečních cév čtyři stenty. Teď by přísahal, že všechny cítí – srdce mu zrychleně bušilo, částečně vysílením, částečně tíhou odpovědnosti, kterou nesl.

Zemřelo sedm lidí...

Nesměl dopustit, aby jejich obětí přišla vniveč.

„Támhle!“ ukázal Igor. „Tyhle schody poznávám. Měly by vést k východu.“

„Díkybohu,“ zamumlal Alex s úlevou.

Společně pospíchali ke schodům, Igor v čele. Vystoupali ke zrezivělým kovovým dveřím a Igor je s námahou otevřel. Chodbu zalilo jasné sluneční světlo, které je oslnilo. Oba si zaclonili oči a vyšli na čerstvý vzduch.

Ocitli se ve sklepení rekonstruovaného domu. Všude kolem nich se tyčila lešení a žebříky a obklopovaly je hromady cihel.

Několik kroků od nich stála zářivá budova chrámu Krista Spasitele se zlatými kupolemi. Stalin nechal původní katedrálu v roce 1931 vyhodit do vzduchu, v rámci svého boje proti náboženství. Nakonec na jejím místě postavil veřejný bazén. Po pádu Sovětského svazu a oživení náboženství ale Ruská pravoslavná církev získala peníze na její obnovu.

Staveniště vedle chrámu se mělo časem proměnit v ubytování pro duchovní a církevní představitele. Vznikalo v místě bývalého bazénu ze sovětského období jako viditelný doklad narůstajícího významu ruského pravoslaví.

Minulý týden Vadim a jeho skupina průzkumníků odstranili hromadu sutin z jedné strany starého bazénu a odkryli tyto dveře. Jejich objev se nicméně nestal ryzí náhodou. Mladý student znal svědectví jednoho dělníka – Apolla Ivanova –, který je objevil v roce 1933 po demolici katedrály. Ivanov nakonec prozkoumal část podzemí, našel v něm řadu koster a taky chodby vedoucí pod Kreml. Vadim podle tohoto starého popisu odhadl, kde by se mohl nacházet vchod do podzemí, a týdny ho umanutě hledal – a jeho snaha slavila úspěch.

Jenom aby kvůli svému důvtipu zemřel.

Alex zamžoural proti záři slunce visícího nízko nad obzorem.

„Musíme o té tragédii informovat biskupa Jelagina,“ řekl Igor. „Aby úřady začaly s odklizením závalu.“

Alex vylovil z kapsy mobil. „Můžu se s ním zkusit spojit. Jestli budu mít signál.“

Displej se rozzářil a Alex zvedl telefon před obličej a namířil ho několika různými směry, aby zjistil sílu zdejšího signálu. Málem přitom upustil knihu.

„Hovor ještě chvíli počká,“ řekl Igor. „Jsme jenom pár bloků od mého muzea. Můžeme informovat biskupa z něj. Seženu kolegy, aby se postarali o tu knihu a začali s jejím restaurováním. Jestli máme mít naději, že rozluštíme ten obrázek, potřebujeme, aby byl čitelnější.“

Alex souhlasil. „Ve Vatikánském archivu jsem nedávno použil UV fluores-

cenci, abych odhalil vybledlé písmo v Archimedově palimpsestu starém tisíce let. S trochou štěstí by se nám mělo podařit to samé i tady.“

„*Da.* Existují i jiné metody, které bych moc rád vyzkoušel. Četl jsem o hollandských vědcích na univerzitě v Leidenu, kteří použili rentgenovou spektrometrii, aby odhalili skryté stránky ve starých středověkých textech. Kdo ví, jaká další vodítka Kateřina Veliká v téhle knize ukryla. Už jste si všiml ručně psaných poznámek na okrajích řady stránek spolu s dalšími obrázky a podtrženými pasážemi?“

„Nevíme, jestli jde o dílo Kateřiny Veliké, nebo nějakých starších učenců, kteří ten text studovali.“

„Přesto, jestli chceme najít Zlatou knihovnu, musíme tu knihu důkladně prozkoumat.“

„Za předpokladu, že se nehoníme za přeludem.“

To byli Igor s Alexem odhodláni zjistit, a tak prošli stavenišťem na ulici. V dále, nad střechami okolních budov, v posledních paprscích zapadajícího slunce zářily kremelské věže – působilo to, jako by kupole a věžičky stály v plamenech. Archeologické muzeum v Moskvě sídlilo nedaleko od Rudého náměstí.

Oba vykročili po ulici lemované pozůstatky včerejších akcí u příležitosti Dne vítězství: bujarých oslav a vojenské přehlídky na památku vítězství sovětských sil nad nacisty v roce 1945. Den poté byly ulice víceméně prázdné, protože lidé vyspávali alkoholové opojení.

Alex se opatrně vyhýbal lahvím od vodky, plechovkám od piva a zmačkaným papírovým sáčkům z fast foodu. Dokázal si představit, jak asi vypadají v zaprášených kombinézách a s hornickými přilbami na hlavách.

Když dospěli na konec ulice, otevřela se před nimi rozsáhlá plocha Rudého náměstí. Na opačné straně se zvedaly hradby kremelské pevnosti. V jednom rohu na vysoké cihlové věži s hodinami jako malé slunce zářila hvězda. Jinde se na pozadí temnicí oblohy rýsoval shluk kupolovitých katedrál. Nejnapadnější ze všech byla pozlacená kupole Zvonice Ivana Velikého, která plála jako zlatá pochodeň.

Igor od ní odtrhl pohled a ukázal opačným směrem. „Měli bychom jít do muzea.“

Ve chvíli, kdy se Alex otáčel, zaznělo ostré prasknutí, které ho přimělo uskočit. Igor se na něj podíval a se zmateným výrazem klesl na kolena. Na hrudi se mu po modré kombinéze šířila tmavá skvrna. Mladík otevřel ústa, jako by chtěl položit nějakou otázku, ale přes rty se mu přelila krev. Zhroutil se na bok.

Alex zacouval – do sevření mužů v černých úborech. Zapotácel se, ale že-

lezné prsty ho podržely ve vzpřímené poloze. Ze stínu vyšli další muži, všichni s maskami přes obličej.

Skupina se rozestoupila a vzniklou uličkou prošla další postava, zjevně jejich vůdce.

Postava se zastavila těsně před Alexem. „Kde je ta knihovna?“

Alex sebou trhl – ne kvůli výhrůžnosti otázky, ale kvůli čistému jedu, který z hlasu odkapával. Zadíval se do ledově modrých očí nad látkou masky a ohromeně si uvědomil, že proti němu stojí žena.

Potlačil šok a vykoktal: „Nevím, o čem to...“

Žena ho umlčela máchnutím zápěstí. V prstech se jí jako kouzlem objevila ocelová čepel. „Dobře mi zaplatili, abych zjistila pravdu.“

Přiložila mu hrot zbraně pod bradu – tím mu okamžitě rozvázala jazyk.

„Našli... našli jsme podzemní místnost,“ připustil. Žasl nad tím, jak rychle se rozšířily zprávy o Vadimově objevu. „Kryptu. S truhlami plnými knih. Jenže tam byla nastražená past a strop se zřítíl. Jen tak tak jsme unikli živí.“

Žena přenesla pohled na předmět, který držel na prsou. „Ale zdá se, že ne s prázdnýma rukama.“

Přitiskl si knihu k hrudi. Nedokázal se ovládnout, ačkoliv tím patrně prozrazoval, jakou má kniha cenu. „To je starý řecký text. Jediné, co se mi podařilo odnést. Ale má jen vědeckou hodnotu.“

Žena se natáhla a vytrhla mu svazek z rukou. „To ještě uvidíme.“

Pokusil se vzít si knihu zpátky, ale marně. Docílil jen toho, že žena podezřívavě přimhouřila oči. „A nebyl tam žádný důkaz, že ta sbírka knih souvisí se Zlatou knihovnou?“ naléhala.

„Vůbec žádný,“ zalhal.

Ztěžka vydechla, odvrátila se a mávla za sebe rukou, jako by ho propouštěla – ale přes hrdlo mu vykvetla ostrá linka ohně. „Pak pro mě nejsi nijak užitečný.“

Hrudník mu zalila teplá tekutina. Teprve tehdy si uvědomil, že mu přejela dýkou po krku. V šoku vykašlal další krev. Útočníci ho pustili a Alex padl na kolena a na ruce. Srdce mu bušilo jako o překot a v hrudi se přelévala palčivá bolest. Zorné pole se mu rychle zužovalo.

„Ne...“ zachraptěl.

Útočníci si ho nevšíмали a prošli kolem něj.

Sáhl do kapsy a nahmatat mobil. Přikrčil se, aby zamaskoval, co dělá. Rychle tůkal do displeje a přejížděl po něm prstem. Na červených cihlách pod ním se rozšiřovala kaluž krve.

Než ho pohltila temnota, klepl na konkrétní adresu. Slyšel tiché bzučení,

kteřé ohlašovalo, že se odesílá zpráva se složkou fotografií. Jednalo se o snímky, které s Igorovou pomocí pořídil na schodech.

Žena si konečně všimla jeho snahy – ať už díky zvukům, nebo záři displeje.

Vrhla se zpátky k němu, srazila ho ke straně a vytrhla mu mobil z ruky. Ze rtů se jí vyřinul proud ruských kleteb tak vzteklých, že její podřízení couvli.

Alex položil hlavu na studené cihly. Oči mu zabloudily ke zlaté kupoli Zvonice Ivana Velikého, která stále zářila na pozadí purpurového nebe. Věž byla památkem Ivana III., jehož vnuk – Ivan Hrozný – ukryl poklad, který dnes stál život tolik lidí.

Ta knihovna musí být opravdu prokletá...

Zlatou pochodeň konečně pohltila temnota, stejně jako zbytek světa. Alex čerpal útěchu ze svého posledního činu. Nový prefekt Vatikánského archivu mu dal tuto adresu pro případ nouze. Nevázalo se k ní žádné jméno, dokonce ani číslo, jen symbol.

Jediné řecké písmeno, což teď Alexovi připadalo zvláště případné.

Představil si ho a s posledním výdechem se pomodlil, aby jeho konečná snaha přinesla nějaký výsledek.

Σ

2. KAPITOLA

10. KVĚTNA, 16.17 VÝCHODNÍHO LETNÍHO ČASU
WASHINGTON, D. C.

Velitel Gray Pierce hnal motorku odpolední dopravní špičkou. Jeho stroj Yamaha-V-Max byl dvacet let starý, ale dobře udržovaný motor mu mezi stehny vrčel jako rozlícená puma.

Ten zvuk odpovídal i jeho náladě.

Řítil se po Jefferson Drive centrem města. Trávník National Mall po jeho levici, dělený písčitými cestami, zářil jako smaragd. Ulici před ním však uzavíraly betonové zátarasy, u kterých hlídkovali policisté – na koních i pěší. Za zátarasy stála i dvě armádní terénní vozidla, aby střežila trosky Smithsonovského hradu.

Před sedmi týdny – první jarní den – budovou z červených cihel otřásla série bombových výbuchů. Hrad, národní poklad postavený v roce 1855, byl nejstarší budovou Smithsonovského institutu. Přechkal ohně i politické bouře uplynulých sto padesáti let, ale teď z něj byla hromada sutin, i když východní křídlo a dvě věže v gotickém stylu dosud stály. Zbytek budovy se proměnil v přehlídku rozpadajících se zdí, zhroucených stropů a prázdných oken.

Zkáza si našťestí vyžádala jen tři lidské životy – pracovníků, kteří byli v čase výbuchu zrovna uvnitř. Od začátku roku totiž hrad procházel velkou rekonstrukcí a pro veřejnost byl uzavřen.

Vysílačka v Grayově přilbě zapraskala a ozval se přísný hlas. „Pohni zadkem,“ oslovil ho varovně. „Přijdeme pozdě.“

S řevem motoru se kolem něj prohnal elegantní stroj Ducati Scrambler v tmavé verzi Nightshift. Řidič v černé kůži, vysokých botách a přilbě se po něm ohlédl. Gray sice neviděl přes tmavý průzor, ale představil si, jak se na něj upřely přimhouřené oči.

Přidal plyn a snížil vzdálenost od druhé motorky. „Jsme v pohodě,“ odpověděl. „Schůzka má začínat až za...“ Zkontroloval holografický displej, který mu zářil na vnitřní straně přilby, a zašklebil se. „Dvě minuty.“

Odpovědělo mu podrážděné zavrčení – druhého řidiče i jeho stroje. Ducati vyrazilo kupředu a ostře zatočilo na Dvanáctou ulici. National Mall nechali za sebou. Gray se naklonil, div si neodřel koleno o chodník, a následoval ho.

Naposledy zahlédl zničený hrad.

Věděl, co ten výbuch znamenal.

Vyhlášení války.

K útoku se během posledních týdnů nikdo nepřihlásil. Vlastně, někteří ano, ale jejich tvrzení byla rychle vyvrácena a odmítnuta. Skuteční viníci zůstávali neznámí. Záběry bezpečnostních kamer ani satelitů neodhalily, kdo rozmístil bomby ani jak mohlo vůbec dojít k tak odpornému činu.

Protiteroristické komando každodenně prohledávalo okolí, jestli neobjeví další bomby. Na televizních zpravodajských kanálech probíhaly vzrušené debaty, hosté připisovali odpovědnost různým skupinám a šířili konspirační teorie. Pro ty, kdo znali největší tajemství hradu, však byl cíl útoku zjevný.

Gray se sklonil k řídítkům.

Cílem jsme byli my.

Gray patřil k Sigma Force, tajné skupině terénních agentů pracujících pod záštitou DARPA, agentury ministerstva obrany pro výzkum a vývoj. Jednalo se o bývalé vojáky Speciálních sil, potají najaté a vzdělané v rozmanitých vědeckých oborech, aby chránili svět před nejrůznějšími hrozbami. Název odvozovali z řeckého písmene Σ, které představovalo „souhrn toho nejlepšího“, spojení mozků a svalů, vojáků a vědců. Jejich motto bylo velice jednoduché: *Buďte tam první.*

V tomto případě, jak ho upozornil druhý řidič, se to Grayovi nedařilo.

Těsně za ducati vjel do Independence Avenue. Oba objížděli hrad zezadu, kolem rozlehlých zahrad. Před patnácti lety si Sigma vybuchovala ústředí v několika opuštěných protiletectvých krytech z období druhé světové války pod hradem. Dávno zapomenutý bunkr jim sloužil víc než dobře nejen kvůli utajení a blízkosti laboratoří a dalších zařízení Smithsonovského institutu. Hrad se nacházel zároveň v bezprostředním okolí hlavních pilířů vládní moci – což byl v poslední době spíš problém než výhoda.

Ředitel Sigmy Painter Crowe po bombovém útoku čelil politické bouři. O existenci Sigmy sice věděli jen lidé s nejvyšší bezpečnostní prověrkou, ale ti všichni na ně teď vyvíjeli velký tlak, zejména jejich přímý nadřízený, současný šéf DARPA generál Metcalf.

Všichni chtěli odpovědi – a když ne odpovědi, pak aspoň člověka, na kterého by mohli hodit vinu. Gray doufal, že je ředitel povolal kvůli totožnosti útočníka, a ne kvůli rozpuštění Sigmy, což byla jedna z pochmurných možností dalšího vývoje.

Telefon zabudovaný v přilbě zatrylkoval, aby ho upozornil na příchodí hovor. Gray ho přijal a připravil se na pokárání – očekával, že volá ředitel Crowe. „Mluvte,“ řekl.

„Kde jste, vy dva?“ Byl to Monk Kokkalis, jeho kolega a zároveň nejlepší přítel. „Painter si brzy vyšlepe do koberce v kanceláři díru.“

„Za pár minut tam budeme. Chystáme se vjet do podzemí.“

„Pospěšte si. Děje se něco velkého. Kat mi nic neprozradila, ale obličej má napjatý jako buben. Očividně ví, proč si nás ředitel všechny pozval.“

„Rozumím.“

Kapitánka Kathryn Bryantová v Sigmě působila jako hlavní analytička zpravodajských informací a zástupkyně ředitele. Kromě toho byla i Monkovou manželkou.

„Hned tam budeme.“

Gray ukončil hovor a vjel do obvykle vypadající garáže na protější straně ulice. Kovová bezpečnostní mříž zareagovala na vysílač v jeho přilbě a začala se zvedat, obě motorky sjely po rampě do podzemních prostor a pokračovaly do chodby, která vedla pod Independence Avenue. Jejich postup zachycovala série elektronických kontrolních stanovišť. Brzy se ocitli hluboko pod čtyřakrovou zahradou za hradem.

Konečně dospěli k podzemnímu parkovišti. Stála tu řada landroverů, německých limuzín a několik motorek. Gray postavil svůj stroj vedle nich a vypnul motor, rychle sesedl a sejmul si přilbu.

Vstup na velitelství Sigmy uzavíraly ocelové dveře připomínající trezor. Gray zamířil k biometrické čtečce, která mu oskenovala sítnici a dlaň, ale dveře zůstávaly zavřené. Elektronický bezpečnostní systém zaregistroval přítomnost druhé osoby, která se dosud neidentifikovala.

Gray se otočil k druhé motorce. Řidič právě sestoupil. „Seichan, musíš se taky nechat oskenovat. Od tvé poslední návštěvy zpřísnili bezpečnostní opatření.“

Přezka na pásce pod bradou cvakla a Seichan si sejmula přilbu. Na ramena jí padla clona ebenových vlasů. Vrhla po Grayovi šířavý pohled a rozeplula si zip kožené bundy, pod kterou se objevila kaštanově hnědá blůza.

„Zpřísněná bezpečnostní opatření?“ ušklíbla se. „No, asi lepší pozdě než nikdy.“

Připojila se k němu – pohybovala se s grácií Ivce, jejíž tělo tvoří samé šlachy, svaly a ladné křivky. Na snědé pleti – prozrazující její euroasijský původ – se leskly kapky potu. Její smaragdové oči doutnaly sotva ovládaným vztekem.

„Doufám, že Crowe má opravdu dobrý důvod,“ zavrčela. „Jestli jde jenom o nějakou organizační přetlačovanou...“

Gray chápal její podráždění a zlost. Dvouletého syna nechali v tajném bytě, kam se všichni po útoku na Smithsonianý hrad přesunuli, a Seichan se vůbec nelíbilo, že se musela od Jacka vzdálit – obzvlášť teď.

Výbuch vedl ke zpřísnění bezpečnosti na všech úrovních. Painter nehodlal nic riskovat, zejména když dva agenti krátce po útoku těžce zranilo neznámé auto a další agent zahynul kulkou odstřelovače, když si šel zaběhat.

Někdo se zjevně zaměřil na zaměstnance Sigmy.

K dalším útokům sice nedošlo, ale nikdo se nenechal ukolébat prozatímním klidem. Hrozba nepominula. Nepřítel se jen dočasně stáhl, patrně aby zhodnotil situaci a připravil se před dalším útokem. Všichni zachovávali nejvyšší opatrnost s vědomím, že jde o klid před bouří.

Gray objal Seichan kolem pasu. „Vrátíme se k Jackovi, jak jen to půjde.“

Zamračila se na něj, ale i tak se o něj opřela – byl to vzácný okamžik, kdy se od něj nechávala utěšit. Snažila se zachovávat stoický výraz, bylo však vidět, že je pod tlakem. Rty měla sevřené do úzké čárky a rysy obličeje ostřejší, jak zatínala čelistní svaly.

Doléhalo na ni, že čelí neznámé hrozbě. To ostatně platilo o všech, ale Seichan ji snášela obzvláště těžce. A nejen to: problémem byl i nejistý osud celé Sigmy.

Kdyby Sigmu zrušili, Grayovi se nabízela řada různých možností. Jako osmnáctiletý vstoupil do armády a v jednadvaceti se stal rangerem. Do Sigmy ho přivedl osobně Painter. Nevybral si ho ani tak kvůli vojenské minulosti, jako spíš kvůli tomu, co Seichan popisovala jako *zvláštní mysl*, schopnost vidět vzorce a souvislosti tam, kde je nikdo jiný neviděl.

Gray netušil, kde k takovému nadání přišel. Když vyrůstal, vždycky ho to táhlo do různých směrů. Snad to byla jeho výchova, co ho naučilo, aby se díval na věci kolem sebe jinak než ostatní a aby se snažil nacházet rovnováhu mezi protiklady. Nebo to měl vrozené, vepsané v genech.

Ať tak či tak, věděl, že jde o schopnost, jaké si budou cenit i jiné agentury.

Totéž se nicméně nedalo říct o Seichan.

Původně pracovala jako nájemná vražedkyně pro mezinárodní zločineckou organizaci. Týrali a trénovali ji od útlého věku, až z ní vymodelovali stroj na zabíjení, jenže to se nezapisovalo lehce do žádosti o místo ani do profesního životopisu. Nakonec se sice obrátila proti svým nadřízeným a začala pracovat pro Sigmu, ale dál žila v odloučení od okolního světa. Jen málo lidí znalo její skutečnou minulost. U řady světových zpravodajských agentur včetně izraelského Mosadu zůstával v platnosti rozkaz ji při spatření zabít.

Sigma se stala jejím domovem – nejprve z nutnosti, později v naději na jiný život, a teď jí nabízela nový začátek s Grayem a Jackem. Nikdo, dokonce ani Painter nedokázal říct, jaký by byl Seichanin osud, kdyby Sigma skončila. Tato agentura jí poskytovala krytí i ochranu. Bez ní by přišla o kotvu – a jakkoliv se snažila zakrývat svoje pocity, taková vyhlídka jí zjevně naháněla hrůzu.

„Budeme v pohodě,“ řekl Gray chabě, přivinul ji k sobě a zvedl levou ruku, aby ji ukázal zlatý kroužek kolem prstu. „A pořád musíme naplánovat svatbu.“

Její pokus o úsměv dopadl spíš jako grimasa. „Nevím, co je horší: hledat bombového útočníka, nebo vymýšlet zasedací pořádek na hostině.“

Vyklouzla z jeho objetí a přistoupila k biometrickým skenerům. Jakmile si systém ověřil její totožnost, mohutné ocelové dveře se otevřely. Gray cítil, jak mu prasklo v uších, a ovanul je poryv vzduchu – na velitelství Sigmy se kvůli zachování maximální čistoty udržoval vyšší tlak.

Společně vešli do nejnižšího patra ústředí.

Gray zvedl hlavu a představil si ředitelovu kancelář o tři patra výš.

Brzy se dozvíme svůj osud, ať už bude jakýkoliv.

16.34

Ředitel Painter Crowe seděl za stolem a čekal, až se usadí poslední příchozí. Cítil, že se mu za očima ozývá bolest hlavy z napětí.

Ale aspoň mám pořád hlavu.

Při bombovém útoku na hrad byl právě ve své kanceláři. Slyšel exploze, cítil následné otřesy. Světla na několik vteřin pohasla, než se spustily záložní generátory. Přikázal okamžitou evakuaci velitelství, protože se bál zhroucení stropů – staré kryty z druhé světové války ale splnily účel, ke kterému byly původně vybudovány. Hluboké bunkry utrpěly jen minimální škody.

Když se ve dveřích objevil velitel Pierce, Monk ho krátce objal a poplácal po zádech. Gray mu oboje oplatil s právě tak velkou náklonností. Byli si bližší než rodní bratři – jejich pouto ukovala sdílená krveprolití, tragédie a oběti.

Navenek však ti dva snad ani nemohli být odlišnější.

Monk původně sloužil u Zelených baretů a pořád tak vypadal, od statné postavy po vyholenou lebku. Temenem sotva dosahoval Grayovi k bradě. Měl na sobě volnou koženou bundu a těsné tričko s obrázkem vrčícího buldoka, nikoliv nepodobného jeho vlastnímu obličej. Pod drsným zevnějškem se však ukrývala mysl, která si co do bystrosti a hbitosti nezařadila s myslí šachového šampiona.

Gray naproti tomu měřil sto osmdesát pět centimetrů a jeho štíhlá postava maskovala vražedně rychlé reflexy. Brunátná pleť prozrazovala texaské kořeny, jako kdyby ho ten stát jednou provždy ocejchoval. Zároveň se u něj projevovala velšská krev, a to v podobě výrazné čelisti, zářivě modrých očí a tmavých vlasů, které nechával na temeni delší a po stranách ostříhané nakrátko.

Painter mávl na křesla. „Měli bychom začít.“

Gray se posadil, ale koženou bundu si nechal na sobě, jako kdyby neměl v úmyslu zdržet se dlouho. Seichan si sedla vedle něj. Tvářila se právě tak netrpělivě jako on.

Painter chápal příčinu jejich napětí a obavy o Jacka. Jejich syn teď bydlel ve stejném domě na okraji Rock Creek Parku jako Monkovy dcery. Obě rodiny přecházely tuto bouři společně.

Do místnosti vešla poslední účastnice schůzky. Kathryn Bryantová celý den přecházela mezi Painterovou kanceláří a komunikační centrálou Sigmy, což bylo její království a doména.

Cestou k Painterovu stolu se letmo dotkla Seichanina ramene. Toto gesto – jedné ustarané matky vůči druhé – působilo vřele a přátelsky, ale jinak z ní sálala zlost. Nesla se, jako by se chystala vyrazit do války – což ostatně mohla být pravda.

Podobně jako všichni agenti Sigmy začínala Kat v armádě, konkrétně u námořní zpravodajské služby, ale nikdo by si ji nespletl s úřednicí, která tráví pracovní dobu za stolem. Stejně jako její manžel se nezbavila rázného chování, jež si vstúpila u ozbrojených sil. Kaštanové hnědé vlasy po ramena měla spletené do copu právě tak konzervativního jako její oblečení: tmavomodrý kostýmek, nažehlená bílá košile, černé kožené polobotky.

„Když už jsme tu všichni...“ začal Painter.

„Víc nás nebude?“ Gray se narovnal a rozhlédl se. „Já myslel, že to je schůzka týkající se všech. Proč vlastně nejsme v konferenční místnosti?“

„To, co budeme probírat, je určené jen pro ty, kdo to potřebují vědět,“ odpověděl Painter. „Tyhle informace jsem nesdělil dokonce ani generálu Metcalfovi nebo komukoliv jinému z DARPA. Vlastně je tu dost věcí, které jsem neřekl ani nikomu z vás.“

Seichan se zamračila. „Co myslíte tím...“

Painter zvedl ruku. „Zprvu dovolte, abych vám řekl, že možná máme stopu ohledně toho bombového útočníka. To, co jsme se dozvěděli během posledních osmi hodin, bohužel nestačí k jasnému výroku o vině. Jak víte, pátrají po něm všechny vojenské i vládní úřady související s národní bezpečností, protiteroristickými a zpravodajskými operacemi. Všechny hledají útočníka nebo organizaci, ať už domácí, nebo zahraniční, která by si mohla vybrat za cíl National Mall. Většina z nich ale má obrazně řečeno jednu ruku svázanou za zády.“

„Protože nevědí o nás,“ doplnil Gray.

Painter pokrčil rameny. „Někteří ano, někteří ne, další něco tuší. Přesto, neznalost zamýšleného cíle je pro ně obrovským hendikepem. Metcalf zastává názor, že bychom měli vyjít ze stínů a odhalit svoji existenci.“

Monk si povzdychl. „To by snížilo naši efektivnost.“

„Pokud by nás to rovnou nezlikvidovalo,“ dodal Gray.

„Přesvědčil jsem ho, ať to zatím nedělá, především proto, že nedošlo k žádnému dalšímu útoku. Ale jestli se to změní...“

Painter nechal ta slova několik vteřin viset ve vzduchu.

Gray si konečně svlékl bundu a opřel se v křesle. „Co jste se dozvěděli?“

Painter se obrátil ke své zástupkyni. „Kat, mohla byste spustit video z ADX Florence?“

„Dejte mi chvíli, než stáhnou soubor.“ Kat obešla stůl a sklonila se k Painterovu počítači.

Painter se odsunul stranou, aby jí udělal místo. Nebylo to těžké – jeho kancelář by se dala popsat přinejlepším jako spartánská. Kromě mahagonového stolu se tu nacházel jediný další předmět, jenž nebyl přísně funkční: Remingtonova bronzová socha na podstavci v rohu. Znázorňovala vyčerpaného indiánského bojovníka na koni. Jednalo se o dar od Painterova bývalého učitele Seana McKnighta, který Sigmu založil a před lety zemřel, aby ochránil její velitelství.

A teď možná o všechno přijdeme.

Bodly ho výčitky svědomí a přistihl se, že hledí na bronzovou sochu.

Seanův dar měl představovat odkaz na Painterův původ. Když byl Painter mladší, jen málo lidí si všimlo toho, že je míšenec, ale nyní před padesátkou měl výrazně červenější pleť a jediný pramen bílých vlasů, momentálně zastřený za uchem, připomínal orlí pero.

Jenže Painter už teď v soše neviděl připomínku svého původu. Ztělesňovala břímě, které nesl jako ředitel Sigmy. Bojovník na koni měl svěšenou hlavu a v obličejí vepsané vyčerpaní a smutek. Painterovi připomínal cenu, jakou za vybojované bitvy platí každý voják.

Možná mu ho Sean věnoval i s tímto záměrem.

Kat si konečně odkašlala a napřímila se. „Video z ADX Florence je stažené. Pustím ho na levém monitoru.“

Painter se otočil. Na zadní a postranních stěnách jeho kanceláře byly připevněny velké monitory s rozlišením 8K. Někdy si na ně promítal záběry různých venkovních kamer, aby si v kanceláři vytvořil iluzi oken, ale ve skutečnosti mu jen připomínaly, že je uvězněný v podzemí.

„Tady to je,“ řekla Kat.

Na monitoru se objevil záběr na několik nízkých cihlových budov a betonových věžiček, to vše obehnané vysokým plotem se smyčkami žiletkového drátu. V pozadí se tyčil horský hřbet.

„ADX Florence,“ vysvětlila Kat.

Seichan narovнала zkřížené nohy a předklonila se. „Co je ADX Florence?“ Gray zmateně sraštil čelo. „Alcatraz Skalnatých hor.“

Painter přikývl. „Federální věznice s nejvyšší ostrahou v Coloradu. Jsou v ní ti nejnebezpečnější vězni, zejména ti, kteří jsou považováni za riziko pro národní bezpečnost. Jednomu oddělení se přezdívá Křídlo bombových atentátníků, protože se v něm během let vystřídala řada domácích teroristů. Timothy McVeigh, Terry Nichols, Ramzi Yousef, Ted Kaczynski.“

„Nerozumím,“ zamračil se Monk. „Jak souvisí vězení s nejvyšší ostrahou v Coloradu s bombovým útokem tady?“

„To je dobrá otázka,“ řekl Painter. „Proto nám trvalo tak dlouho, než jsme našli spojitost.“

Kat stiskla tlačítko na klávesnici. „Tohle jsou záběry zevnitř, z centra pro návštěvy.“

Na obrazovce se rozběhlo zrnité video z bezpečnostní kamery. Obraz byl rozdělený a zachycoval obě strany skleněné přepážky, která odděluje vězně od návštěvníků. Místnost byla prázdná až na jediného dozorce a dvě postavy usazené v jedné kóji. Nakláněly se k sobě, s telefony přitisknutými k uším.

„Máme audio?“ zeptal se Monk, když bylo jasné, že video nedoprovází zvuk.

„Bohužel ne,“ odpověděla Kat. „Šlo o důvěrný rozhovor mezi právním zástupcem a jeho klientem.“

„Kdo je ten vězeň...“ začal Gray, ale zarazil se, když se muž zaklonil dost na to, aby odhalil svůj obličej. „Ten parchant.“

„Senátor Kent Cargill,“ potvrdila Kat. „Nebo přesněji bývalý senátor. Teď je známější jako vězeň 4593.“

Painter počkal, až ohromení a zlost přítomných opadnou. Ten muž zradil svou zemi. Jeho činy způsobily smrt stovek lidí. Sigma ho před pár lety odhalila, ale ještě předtím seděl na jednom z křesel v této místnosti poté, co byla unesena jeho dcera.

„Kat a lidé z jejího týmu prověřovali a vyslyšali každého, kdo věděl, kde se nachází velitelství Sigmy.“

„A kdo na nás mohl mít pífku,“ doplnil Gray.

Kat přikývla. „Na tohle video jsme narazili až teď. Bylo pořízené měsíc před bombovým útokem.“

Monk vzdychl. „Ale jaký má Cargillova schůzka s jeho právníkem význam?“

„Byla to schůzka s kolegou jeho právníka,“ opravila ho Kat. „S mladším partnerem ve firmě, aspoň podle prověrky před jeho návštěvou. Jason si všiml, jak se tehle konkrétní návštěvník vyhýbá kamerám – jako kdyby znal jejich rozmístění.“

Jason Carter byl šestadvacetiletý bývalý hacker, kterého před několika lety zaměstnala Sigma. Jeho hackerské schopnosti, vynalézavost a bystrost mu vysloužily pozici Katiny pravé ruky.

„V jednom okamžiku se nicméně dopustil chyby,“ řekla Kat.

Posunula video o něco dál. Návštěvník se právě sklonil, aby vytáhl něco z tašky, a Kat zastavila přehrávání. Kamera zachytila tříčtvrtinový profil.

„Kat se podařilo získat několik dalších snímků při jeho příchodu do věznice,“ ozval se Painter.

Jeho zástupkyně přikývla a otevřela sérii obrázků. Některé byly rozmazané, jiné zachycovaly celé tělo.

„Je to žena,“ podivil se Monk.

„Ne ležadáka žena,“ řekla Kat. „A rozhodně to není mladší partner v právní firmě. I když díky líčení a vycpávkám tváří se mu silně podobala.“

Gray hlasitě zaklel.

Monk ztuhl.

„Národní bezpečnostní agentura vyvinula důmyslný software na rozpoznávání obličejů,“ pokračovala Kat. „Jason ho ještě vylepšil. Prohnali jsme jím tyhle obrázky spolu s fotografiemi nejpravděpodobnější podezřelé.“

„A dostali jste shodu,“ odhadl Gray.

Kat stiskla klávesu. Neúplný profil na obrazovce se proměnil v bledý obličej ducha. Ducha, kterého všichni dobře znali.

Painter se rozhlédl po všech přítomných.

Jen jeden z nich při tomto odhalení zachoval stoický výraz, ze kterého se nedalo vyčíst žádné překvapení.

17.02

Seichan zavrtěla hlavou. Přijímala nevyhnutelné. Sigma si během let udělala mnoho nepřátel a ona taky. Jen jednoho nepřítele ale měli společného.

„Valja Michajlovová,“ zašeptala.

Vpíjela se očima do přízračného obličeje schovaného pod maskou. Byl sice bledý, ale ne tak bílý jako ve skutečnosti. Valja trpěla albinismem. Její kůže připomínala odstínem kararský mramor, vlasy měla křídově bílé. Oproti domněnkám, že všichni albíni mají červené oči, byly však její duhovky ledově modré.

Jediný další kaz – viditelný i na tomto nedokonalém snímku – představoval náznak černého tetování. Zobrazovalo polovinu černého slunce, které vysílalo lomené paprsky po Valjině levé lici a levé straně čela. Jednalo se o *kolovrat*,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Archanděl.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.